

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve: Nagyegedi növénytársulás	
Utoljára módosítva: 2013-10-09 07:20:52	
Megye: Heves	Községhatár: Eger
A terület kiterjedése: 166.9694 hektár	Védetté nyilvánítás év: 1978
GPS koordináták: EOV: E 751684 N 287633	
Felmérést végző személy(ek) neve: Kalmár Zsuzsanna	
E-mail címe(k): kalmaar.zsuzsanna@gmail.com	

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Egerből Noszvaj felé indulva két irányból (Ny, K) közelíthetjük meg a Nagy-Egedet. A Vécsey-völgy útról balra kanyarodva a Nagy-Eged utcán át kijutunk az aszfaltozott kék sáv turistajelzésre, amely egészen a nyugati siklóernyős leszállóig vezet. Itt adódik parkolási lehetőség is. A keleti oldalról közelítve lefordulhatunk balra a piros turistajelzésnél (Mátyus tanya után), és a víkendházak környékén parkolhatunk. További lehetőség, ha balra kanyarodva a régi Egervin pincénél (a Nagy- és a Kis-Eged közt) vagy az út jobb oldalán délkeleti siklóernyős leszállónál állunk meg. A hegy délkeleti oldalán a szőlőültetvényeken át vezető úton felhajtunk a hegy tetejéig is. A védett területen több turistaösvény is található, a déli oldalon a piros sáv (amely a hegytető elérése után ék-i irányban halad tovább), és a kék tanösvény. Itt 7 információs tábla mutatja be a Nagy-Eged növény- és állatvilágát (a táblákat a Tűzliliom Természetvédelmi Egyesület állítja fel újra és újra, mivel rendszeresen összetörik, megrongálják azokat). Szintén a hegytetőről indul a piros kör jelzésű ösvény, ez a Tiba-kútig vezet el az ide látogatókat.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):
A legérdekesebb és természetvédelmi szempontból legértékesebb területeket a Nagy-Eged déli oldalán találjuk. A közvetlen a hegy lábperemi területek felett karsztbokorerdő található, inkább cserje, mint fa termetű molyhos tölgyekkel, és rengeteg cserszömörccével, melyeknek a társulás a nevét is köszönheti (*Ceraso-Quercetum pubescentis*). A karsztbokorerdő kb. 450 m tszf. magasság körül melegkedvelő tölgyesbe megy át. A hegytető délnyugati és északnyugati peremén mészkő sziklagyep található, amely a kilátó felé mészkedvelő lejtősztyeppbe vált. A hegy jellemző klímazonális erdőtársulása a cseres tölgyes. A hűvösebb és üdébb északias kitettséggű oldalakon a gyertyános tölgyes is megjelenik. A változatos élőhelyeket számos (védett) növény- és állatfaj népesíti be. Kiemelt oltalomban 5 orchidea faj, és a pannon gyík részeseül közülük.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

73 % Erdő

10 % Gyep

7 % Cserjés

0 % Vizes terület

10 % Egyéb

szőlőültetvény

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

G2 - Mészkedvelő nyílt sziklagyepek H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő és törmelékgyepek M1 – Molyhos tölgyes bokorerdők L1 - Mész- és melegkedvelő tölgyesek L2x – Hegylábi és dombvidéki elegyes tölgyesek L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek M8 – Száraz-félszáraz erdő- és cserjés szegélyek T8 - Kisüzemi szőlők és gyümölcsösök

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Erdészeti tevékenység

Egyéb típus: Kisüzemi szőlőtermesztés, siklóernyőzés

Jellemzőik, intenzitás: Új szőlőtelepítés a hegyláb nyugati oldalán, siklóernyős starthelyek a hegytető alatt az ÉNy-i, és DNy-i peremen

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Bemutató,

Egyéb típus: szemétszedés a starthelyeken (Eged Eagles Siklóernyős SE)

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Kevés

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Igen

Egy része: 90 %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

erdő

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védetség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Országos jelentőségű természetvédelmi területtel, BNP, Natura 2000

2.12. Van védetséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 7

Állapotuk: nagyrészt összerörtek, 5 rendben

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 0 db

Vadetető: 0 db

Szóró: 0 db

Egyéb (név és db): itató, 1 db

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

FV: *Crepis pannonica* (JACQ.) C. KOCH - magyar zörgőfű 50 egyed *Cypripedium calceolus* L. - boldogasszony papucs 19 egyed *Himantoglossum adriaticum* H. BAUMANN - adriai sallangvirág 4 egyed *Himantoglossum caprinum* (M. BIEB.) SPRENG. - bíbor sallangvirág 1 egyed *Ophrys sphegodes* MILL. - pókbangó 674 egyed V: *Aconitum anthora* L. méregölő sisakvirág 650 egyed *Aconitum moldavicum* HACQ. kárpáti sisakvirág 100 050 egyed *Adonis vernalis* L. - tavaszi hérics 3 100 egyed *Anemone sylvestris* L. - erdei szellőrózsa 25 egyed *Aster amellus* L. - csillagőszirózsa 165 000 egyed *Asyneuma canescens* (WALDST. et KIT.) GRISEB. ET SCHENK - harangcsillag 50 egyed *Carduus collinus* WALDST. et KIT. - magyar bogáncs 100 egyed *Centaurea scabiosa* L. subsp. *sadleriana* (JANKA) ASCH. et GRAEBN. - Sadler-imola 60 200 egyed *Cephalanthera damasonium* (MILL.) DRUCE - fehér madársisak 100 egyed *Cephalanthera rubra* (L.) RICH. - piros madársisak 2 egyed *Daphne mezereum* L. - farkasboroszlán 50 egyed *Dictamnus albus* L. - nagyzezerjófű 6 100 egyed *Doronicum hungaricum* (SADLER) RCHB. - magyar zergevirág 15 egyed *Epipactis atrorubens* HOFFM. EX BESSER - vörösbarna nőszőfű 2 egyed *Epipactis helleborine* (L.) CRANTZ - széleslevelű nőszőfű 100 egyed *Epipactis voethii* ROBATSCH - Vöth-nőszőfű 3 egyed *Erysimum odoratum* EHRH. - magyar repcsény 73 000 egyed *Gymnadenia odoratissima* (L.) RICH. - illatos bibircsvirág 200 egyed *Inula oculus-christi* L. - selymes peremizs 100 egyed *Iris graminea* L. - pázsitos nőzirom 1 000 polikormon *Iris graminea* L. subsp. *pseudocyperus* (SCHUR) SOÓ - palka-képi nőzirom 100 polikormon *Iris variegata* L. - tarka nőzirom - 5 200 polikormon *Jovibarba globifera* (L.) J. PARN. subsp. *hirta* (L.) J. PARN. - sárga kövirózsa 5 000 egyed *Lathyrus lacteus* (M. BIEB.) WISSJUL. - koloncos lednek 1 000 egyed *Lilium martagon* L. - turbánliliom 110 egyed *Linum flavum* L. - sárga len 204 egyed *Linum hirsutum* L. - borzas len 15 egyed *Linum tenuifolium* L. - árlevelű len 10 000 egyed *Neottia nidus-avis* (L.) RICH. - madárfészek 100 egyed *Orchis militaris* L. - vitéz kosbor 2 egyed *Orchis purpurea* HUDS. - bíboros kosbor 299 egyed *Orchis tridentata* SCOP. - tarka kosbor 3 egyed *Phlomis tuberosa* L. - macskahere 20 m² *Polygala major* JACQ. - nagy pacsirtafű 1 550 egyed *Pulsatilla grandis* WENDER. - leánykököröcsin 5 000 egyed *Sorbus aria* (L.) CRANTZ - lisztes berkenye 250 egyed *Sorbus danubialis* (JÁV.) KÁRPÁTI - dunai berkenye 83 egyed *Sorbus domestica* L. - kerti berkenye 200 egyed *Sorbus graeca* (SPACH) KOTSCHY - déli berkenye 150 egyed *Spiraea media* SCHMIDT - szirti gyöngyvessző 1 000 egyed *Stipa pennata* L. - hegyi árvalányhaj 21 egyed *Stipa pulcherrima* K. KOCH - csinos árvalányhaj 11 600 egyed *Thlaspi jankae* KERN. - Janka-tarsóka 1 500 egyed *Vicia sparsiflora* TEN. - pilisi bükköny 100 egyed *Vinca herbacea* WALDST. et KIT. - pusztai meténg 1 500 egyed

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

FV: Ablepharus kitaibelii fitzingeri - pannon gyík (megfigyelt egyedek: 3, a pontos állomány nagyság felmérésére nem volt lehetőség) V: Lucanus cervus - nagy szarvasbogár *f Gonepteryx rhamni – citromlepke *f Inachis io - nappali pávaszem *k Iphiclides podalirius - kardos pillangó *k Libythea celtis - csőröslepke *f Maculinea arion - nagyfoltú boglárka *r Nymphalis antiopa – gyászlepke *r Nymphalis polychloros - nagy rókalepke *f Papilio machaon - fecskefarkú pillangó *f Polygonia c-album - c-betűs lepke *f Vanessa atalanta - atalanta lepke *f Zerynthia polyxena - farkasalma lepke *f Bufo bufo - barna varangy *r Bufo viridis - zöld varangy *r Hyla arborea - zöld levelibéka *f Rana dalmatina - erdei béka *f Anguis colchica - kékpettyes lábatlan gyík *r Coronella austriaca - rézsikló *f Elaphe longissima - erdei sikló *f Lacerta agilis - fűrge gyík *k Lacerta viridis - zöld gyík *k Accipiter nisus - karvaly 1 pár Acrocephalus palustris - énekes nádiposzáta 3-5 pár Aegithalos caudatus - őszapó 8-10 pár Anthus trivialis - erdei pityer 5-10 pár Anthus campestris – parlagi pityer 1-2 pár Carduelis cannabina - kenderike 8-10 pár Carduelis carduelis - tengelic 8-10 pár Carduelis chloris - zöldike 8-10 pár Certhia brachydactyla - rövidkarmú fakusz 10-15 pár Coccythraustes coccythraustes - meggyvágó 15-20 pár Corvus corax - holló 1 pár Cuculus canorus - kakukk 5-6 pár Dendrocopos major - nagy fakopáncs 10-20 pár Dendrocopos medius - közép fakopáncs 2-4 pár Dendrocopos minor - kis fakopáncs 3-5 pár Dryocopus martius - fekete harkály 3-5 pár Dendrocopos syriacus - balkáni fakopáncs 1-2 pár Emberiza citrinella – citromsármány 5-10 pár Erithacus rubecula - vörösbegy 30-50 pár Ficedula albicollis - örvös légykapó 10-20 pár Fringilla coelebs - erdei pinty 20-30 pár Jynx torquilla – nyaktekercs 3-5 pár Lanius collurio - tövisszúró gébics 5-8 pár Luscinia megarhynchos – fülemüle 10-15 pár Miliaria calandra – sordély 3-5 pár Motacilla alba – barázdabillegető 2-3 pár Muscicapa striata - szürke légykapó 5-10 pár Oriolus oriolus – sárgarigó 10-12 pár Parus caeruleus - kék cinege 10-15 pár Parus major - széncinege 20-30 pár Parus palustris - barátcinege 10-15 pár Passer montanus - mezei veréb 10-15 pár Pernis apivorus - darázsölyv 1 pár Accipiter gentilis - héja 1-2 pár Phylloscopus collybita - csilpcsalp füzike 20-30 pár Phylloscopus trochilus - fitiszfüzike 0-2 pár Phylloscopus sibilatrix - sisegő füzike 5-10 pár Phoenicurus ochruros - házi rozsdafarkú 1-2 pár Picus viridis - zöld küllő 3-5 pár Picus canus - hamvas küllő 1-2 pár Saxicola rubetra - rozsdás csuk 3-4 pár Saxicola torquata - cigánycsuk 3-4 pár Serinus serinus - csicsörke 3-5 pár Sitta europaea - csuszka 10-15 pár Sylvia atricapilla - barátposzáta 20-40 pár Sylvia communis - mezei poszáta 15-30 pár Sylvia nisoria - karvalyposzáta 5-10 pár Sylvia curruca - kis poszáta 10-20 pár Turdus merula - feketerigó 30-50 pár Turdus philomelos - énekes rigó 30-50 pár Upupa epops – búbosbanka 1 pár Coturnix coturnix fűrj 1-2 pár Buteo buteo - egerészölyv 2-3 pár Columba oenas - kék galamb 2-3 pár Streptopelia turtur - vadgerle 3-5 pár Strix aluco - macskabagoly 2-3 pár Asio otus erdei - fülesbagoly 2-3 pár Alauda arvensis - mezei pacsirta 2-3 pár Lullula arborea - erdei pacsirta 1-2 pár Oenanthe oenanthe – hantmadár 1 pár Locustella fluviatilis - berki tücsökmadár 2-3 pár Erinaceus concolor - keleti sünn *k Glis glis - nagy pele *f Muscardinus avellanarius - mogyorós pele *k Mustela nivalis - menyét *f Sciurus vulgaris - mókus *f Sorex araneus - erdei cickány *f Talpa europaea - vakond *k *GYAKORISÁG: az adott élőhelyen közönséges (k), frekventált (f), ritka (r)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

---

5. Egyéb észrevétel